

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Pełnomocnik Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do spraw współpracy
ze związkami zawodowymi
Sekretarz Stanu
Wiesław Szczepański

DB-W.0784.35.2024(2)
Warszawa, dnia 2 grudnia 2024 r.

Pan Marcin Kolasa
Przewodniczący Zarządu Głównego
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Funkcjonariuszy Straży Granicznej

W odpowiedzi na postulaty zawarte w uchwale nr 57/XI/2024 Zarządu Głównego
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Straży
Granicznej z dnia 20 listopada 2024 r., uprzejmie przedstawiam, co następuje:

1. W odniesieniu do postulatu, dotyczącego świadczenia mieszkaniowego
uprzejmie informuję, że 17 października 2024 roku Pan Tomasz Siemoniak, Minister
Spraw Wewnętrznych i Administracji podpisał Zarządzenie nr 57 w sprawie
Zespołu do spraw poprawy warunków pełnienia służby przez funkcjonariuszy służb
podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub niego
nadzorowanych. W ramach zespołu działa Grupa ekspercka do spraw
mieszkaniowych zadaniem której jest opracowanie rozwiązań prawnych mających
na celu poprawę zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych funkcjonariuszy służb,
w tym dokonania analizy obowiązujących rozwiązań prawnych dotyczących zasad
przyznawania funkcjonariuszom służb lokali mieszkalnych i tymczasowych kwater
oraz świadczeń pieniężnych odnoszących się do lokali mieszkalnych
i tymczasowych kwater pod kątem ich adekwatności w powyższym zakresie
w perspektywie rozwiązań funkcjonujących w polskiej przestrzeni prawnej
w oparciu o rozwiązania MON.

Jednocześnie, w nawiązaniu do ustaleń z drugiego posiedzenia Zespołu do spraw
poprawy warunków pełnienia służby przez funkcjonariuszy służb podległych
MSWiA, które odbyło się w dniu 15 listopada br., pragnę poinformować, że MSWiA
przygotowuje rozwiązania prawne umożliwiające wdrożenie w służbach resortu
spraw wewnętrznych i administracji rozwiązań wzorowanych na świadczeniach
obowiązujących w Siłach Zbrojnych RP. Funkcjonariusze służb podległych
Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji będą mieli prawo
do zakwaterowania na czas pełnienia służby lub do wypłaty świadczenia
mieszkaniowego w wysokości iloczynu określonej stawki i współczynnika
świadczenia mieszkaniowego zależnego od miejsca pełnienia służby.

2. Nawiązując do postulatu o wprowadzenie do „Programu modernizacji na lata 2026-2029” mechanizmu podwyżek uposażeń funkcjonariuszy Straży Granicznej uprzejmie informuję, że prace dotyczące nowego Programu modernizacji są na etapie planowania i analizy, w ramach prac grupy eksperckiej ds. modernizacji. Tak więc aktualnie trudno jest określić jakie przedsięwzięcia zostaną ujęte w Programie modernizacji.

3. W odniesieniu do postulatu podwyższenia funkcjonariuszom Straży Granicznej kwoty diety przeznaczonej na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia do wysokości 400% kwoty, tj. do wysokości 180 zł, które dotyczyć ma funkcjonariuszy delegowanych do wykonywania zadań w ramach wsparcia w placówkach Straży Granicznej ochraniających odcinek granicy państwowej z Federacją Rosyjską, Republiką Białorusi oraz Ukrainą, a także delegowanych w celu wykonywania zadań w placówkach Straży Granicznej ochraniających odcinek granicy państwowej, na której kontrola graniczna osób została przywrócona tymczasowo, w nawiązaniu do odpowiedzi z dnia 20 listopada br., pragnę poinformować, iż przedmiotowe zagadnienie zostało poddane przez MSWiA ponownej analizie i w dniu 25 listopada br. Departament Porządku Publicznego zwrócił się do Komendy Głównej Straży Granicznej z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie.

4. W odniesieniu do postulatu dotyczącego włączenia do prac Zespołu kwestii zmiany zasad naliczania emerytur dla funkcjonariuszy przyjętych do służby po 31 grudnia 2012 roku, uprzejmie informuję, że zmiany w systemie emerytalnym miały charakter systemowy i obejmowały zarówno powszechny system emerytalny, jak również tzw. „grup emerytalnie dziś uprzywilejowanych”. W kontekście proponowanych zmian w systemie powszechnym, związanych ze stopniowym zrównywaniem i podwyższaniem wieku przechodzenia na emeryturę oraz mając na względzie zasadę sprawiedliwości społecznej, wprowadzono odpowiednie zmiany w tym zakresie, również w stosunku do przedstawicieli „grup uprzywilejowanych emerytalnie”. Brak było bowiem poparcia społecznego, zwłaszcza w sytuacji wprowadzenia zmian w systemie powszechnym, dla dalszego utrzymywania dotychczasowych przywilejów dla służb mundurowych, w obowiązującym ówczesnie zakresie. Podstaw zaproponowanych wtedy zmian należało doszukiwać się również w występującym w ostatnich latach trendzie, związanym ze statystycznym wzrostem średniego wieku emeryta. Istotny także jest fakt, iż w ostatnich latach można zaobserwować ogólną tendencję do zwiększania aktywności zawodowej osób, których czas świadczenia służby ulega stopniowemu wydłużaniu.

Podkreślić należy, że ówczesna zmiana koncepcji systemu zaopatrzeniowego służb mundurowych była przedmiotem wstępnych uzgodnień pomiędzy stronami: rządową i związkową. Strona związkowa była reprezentowana przez przewodniczących związków zawodowych służb mundurowych. Efektem powyższych uzgodnień było podpisanie przez strony umawiające się Komunikatu z prac Zespołu w sprawie nowego modelu emerytalnego służb mundurowych, w którym kierunkowo zaakceptowano zaproponowane przez Rząd zmiany w ramach odrębnego systemu zaopatrzeniowego.

Uznając szczególny charakter służby pełnionej przez funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych, zaproponowano, aby funkcjonariusze i żołnierze zawodowi zwolnieni ze służby, podobnie jak dotychczas, nabywali prawo do emerytury z budżetu państwa w ramach odrębnego systemu zaopatrzeniowego. Jednocześnie, ze względu na potrzebę racjonalizacji wydatków i wydłużenia aktywności zawodowej funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych, zaproponowano wydłużenie okresu służby funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych tak, aby nabycie uprawnień emerytalnych następowało po spełnieniu łącznie dwóch warunków: posiadania 25-letniego stażu służby oraz osiągnięcia wieku 55 lat. Ponadto przyjęto, że podstawę wymiaru emerytury stanowić będzie średnie uposażenie należne z dziesięciu kolejnych kalendarzowych lat służby wraz z nagrodą roczną oraz dodatkami o charakterze stałym w celu uniemożliwienia celowego podwyższania uposażenia na ostatnio zajmowanym stanowisku, mającego skutkować wzrostem świadczenia emerytalnego.

Niemniej jednak, wychodząc naprzeciw stronie związkowej, warunek 55 lat został zmieniony w 2019 roku (ustawą zmieniająca, tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1635). Zmiana ta była wynikiem Porozumienia z dnia 8 listopada 2018 r. zawartego pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej w zakresie usunięcia w art. 18b ust. 1 ww. ustawy warunku ukończenia 55. roku życia, w terminie umożliwiającym wejście zmian od dnia 1 lipca 2019 r.

5. Nawiązując do postulatu wprowadzenia płatnych nadgodzin dla funkcjonariuszy Straży Granicznej uprzejmie informuję, że kwestie dotyczące kręgu podmiotów uprawnionych do dodatku funkcyjnego oraz powiązane z tym wyłączenie w odniesieniu do tej grupy funkcjonariuszy prawa do czasu wolnego w zamian za czas służby przekraczający normę, jak również rekompensaty pieniężnej w zamian za ten czas służby są przedmiotem pogłębionej analizy w ramach prac Grupy eksperckiej ds. uposażeń.

6. W odniesieniu do podjęcia czynności zmierzających do uchylecia przepisów ustawy o Straży Granicznej tj. art. 37e ust. 1 pkt 3 (zakaz mianowania na wyższe stanowisko); art. 91 ust. 1b pkt 1 (zakaz udzielania wyróżnień); art. 117 d ust. 6 pkt 2 (zakaz przyznania świadczenia motywacyjnego)¹ – w nawiązaniu do odpowiedzi MSWiA z dnia 20 listopada 2024 r., nadmieniam, że przedmiotowa kwestia została poddana szczegółowej analizie i skonsultowana z Komendą Główną Straży Granicznej, która co do zasady nie przychyliła się do ww. postulatu, przedstawiając analizę prawną omawianej materii.

W odniesieniu do zasad przyznawania świadczenia motywacyjnego wskazać należy, że tożsamy przepis w zakresie świadczenia motywacyjnego przewidziany został w ustawach: o Policji, o Państwowej Straży Pożarnej, o Służbie Ochrony Państwa, a także w pozostałych służbach spoza resortu spraw wewnętrznych, w których przysługuje świadczenie motywacyjne. Obecne rozwiązanie mają więc charakter systemowy. Ewentualne podjęcie działań legislacyjnych wymagałoby zatem dokonania spójnych zmian w odniesieniu do wszystkich formacji i nie mogłoby polegać na prostym usunięciu wskazanej przez Pana Przewodniczącego przesłanki,

¹ Pismo ZG NSZZ FSG - 11/871X1/2023 z dnia 29 czerwca 2023 roku.

lecz raczej na wprowadzeniu mechanizmu rekompensaty w przypadku stwierdzenia braku winy w toczącym się postępowaniu. Ewentualne zmiany w tym zakresie mogłyby być podjęte w przypadku szerszych zmian pragmatyk poszczególnych służb w obszarze praw i obowiązków funkcjonariuszy.

7. W kontekście postulatu, podjęcia czynności zmierzających do zmiany przepisów ustawy o Straży Granicznej tj. dotyczących urlopu dodatkowego za służbę pełnioną w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia (art. 87b ust. 6 ustawy o Straży Granicznej)², wskazać należy, że z uwagi na fakt, iż przedmiotowa zmiana ma charakter systemowy i będzie oddziaływać na wszystkich funkcjonariuszy Straży Granicznej, 22 listopada br. zwrócono się do Komendy Głównej Straży Granicznej o przestanie uzasadnienia i oceny skutków wejścia w życie proponowanej regulacji.

Z wyrazami szacunku

Wiesław Szczepański

Sekretarz Stanu

Pełnomocnik Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do spraw współpracy ze związkami zawodowymi

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

²Pismo ZG NSZZ FSG -11/89/XI/2023 z dnia 30 czerwca 2023 roku.